

MATEMATICĂ

clasa a IX-a

- ALGEBRĂ
- GEOMETRIE
TRIGONOMETRIE

ELEMENTE DE ALGEBRĂ

Capitolul I – MULTIMI ȘI ELEMENTE DE LOGICĂ MATEMATICĂ	5
1. Mulțimea numerelor reale	5
1.1. Operații algebrice cu numere reale	6
1.2. Ordonarea numerelor reale	15
1.3. Modulul unui număr real	19
1.4. Aproximări prin lipsă, aproximări prin adaos	24
1.5. Parte întreagă, Parte fracționară	26
1.6. Operații cu intervale de numere reale	31
2. Propoziție, Predicat, Cuantificatori	36
3. Operații logice elementare corelate cu operații și relații cu mulțimi	43
3.1. Operații logice elementare cu propoziții Formule de calcul prepozițional	43
3.2. Operații logice elementare cu predicate Operații și relații cu mulțimi	46
3.3. Reguli de negare a propozițiilor universale și a propozițiilor existențiale Condiții necesare, Condiții suficiente	50
4. Tipuri de raționamente logice	54
4.1. Metoda inducției matematice	54
4.2. Probleme de numărare	61
Capitolul II – FUNCȚII	65
1. Șiruri de numere reale	65
1.1. Noțiunea de șir de numere reale	65
1.2. Șiruri mărginite	68
1.3. Șiruri monotone	70
2. Tipuri de șiruri	74
2.1. Progresii aritmetice	74
2.2. Progresii geometrice	77
2.3. Aplicații	80
3. Funcții, Lecturi grafice	89
3.1. Reper cartezian. Produs cartezian Drepte în plan de forma $x = m$ sau $y = m$, $m \in \mathbb{R}$	89
3.2. Noțiunea de funcție	93
3.3. Imaginea și preimaginea unei mulțimi printr-o funcție. Graficul funcției Restricții ale unei funcții	98
3.4. Funcții numerice	101
4. Proprietăți generale ale funcțiilor	103
4.1. Funcții mărginite	103
4.2. Funcții pare, Funcții impare	105
4.3. Funcții periodice	108
4.4. Funcții monotone	111
5. Compunerea funcțiilor	114
Capitolul III – FUNCȚIA DE GRADUL I	119
1. Definiția funcției de gradul I Reprezentare grafică	119
2. Monotonia funcției de gradul I	124
3. Semnul funcției de gradul I Inecuații de gradul I	126
4. Poziții relative a două drepte Sisteme de ecuații liniare	129
5. Sisteme de inecuații de gradul I	130
Capitolul IV – FUNCȚIA DE GRADUL AL DOILEA	133
1. Definiția funcției de gradul al doilea Reprezentare grafică	135

2. Relațiile lui Viète	140
3. Monotonia funcției de gradul al doilea	144
4. Semnul funcției de gradul al doilea Inecuații de gradul al doilea	145
5. Poziția relativă a unei drepte față de o parabolă	150
6. Poziția relativă a două parabole	153

Capitolul V – PROBLEME RECAPITULATIVE DE ALGEBRĂ .....

156

ELEMENTE DE GEOMETRIE

Capitolul I – VECTORI ÎN PLAN	168
1. Segmente orientate, Relația de echipolență	168
2. Operații cu vectori	170
2.1. Suma și diferența vectorilor	170
2.2. Înmulțirea cu scalari a vectorilor	177
3. Descompunerea unui vector după doi vectori necoliniari	184
4. Reper cartezian	185
4.1. Coordonatele unui vector	185
4.2. Distanța dintre două puncte	190

Capitolul II – COLINIARITATE, CONCURENȚA PARALELISM .....

194

1. Vectorul de poziție al unui punct în plan	194
2. Centre de greutate	200
3. Teorema bisectoarelor Relația lui Sylvestor	204
4. Teorema lui Menelau	211

Capitolul III – ELEMENTE DE TRIGONOMETRIE

214

1. Unghiuri și arce Măsura unghiurilor și a arcelor	214
2. Generalizarea noțiunii de unghi	215
3. Funcții trigonometrice	216
3.1. Formulele trigonometrice în triunghiul dreptunghic	218
3.2. Semnul funcțiilor trigonometrice	221
3.3. Formule de reducere la primul cadran	221
3.4. Paritate, Imparitate, Periodicitate	223
4. Relații între funcțiile trigonometrice ale aceluiași unghi	225
5. Funcțiile trigonometrice ale unei sume și ale unei diferențe de unghiuri	230
6. Transformarea sumelor în produs și a produselor în sume	235
7. Sume și produse trigonometrice	239

Capitolul IV – APLICAȚII ALE TRIGONOMETRIEI ÎN GEOMETRIA PLANĂ .....

242

1. Produsul scalar a doi vectori	242
2. Teorema cosinusului Teorema sinusurilor	246
3. Aplicații vectoriale în geometria plană	248
4. Aplicații trigonometrice în geometria plană	251
4.1. Rezolvarea triunghiurilor	252
4.2. Raza cercului înscris și raza cercului circumscris unui triunghi	254
4.3. Formule pentru aria triunghiului	255

Capitolul V – PROBLEME RECAPITULATIVE DE GEOMETRIE .....

259

INDICAȚII ȘI RĂSPUNSURI	264
--------------------------------------	-----

ELEMENTE DE ALGEBRĂ

I. MULȚIMI ȘI ELEMENTE DE LOGICĂ MATEMATICĂ

1 MULȚIMEA NUMERELOR REALE

Noțiuni teoretice

Mulțimi remarcabile de numere reale:

- $\mathbb{N} = \{0, 1, 2, \dots, n, \dots\}$; (mulțimea numerelor **naturale**).
- $\mathbb{Z} = \{\dots, -n, \dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots, n, \dots\}$; (mulțimea numerelor **întregi**).
- $\mathbb{Q} = \left\{ \frac{x}{y} \mid x, y \in \mathbb{Z}, y \neq 0 \right\}$; (mulțimea numerelor **raționale**).
- $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ = mulțimea numerelor **iraționale**.
- $\mathbb{R}$ = mulțimea numerelor **reale**.

Au loc relațiile: $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} \subset \mathbb{R}$; $\mathbb{Q} \cup (\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}) = \mathbb{R}$; $\mathbb{Q} \cap (\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}) = \emptyset$.

Adunarea numerelor reale

Este operația algebrică care asociază oricărei perechi $(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ un unic număr real notat $x + y$, numit suma numerelor x, y .

Proprietăți:

Pentru oricare numere reale x, y, z au loc proprietățile:

1. $x + y = y + x$, (comutativitatea)
2. $(x + y) + z = x + (y + z)$, (asociativitatea)
3. $x + 0 = 0 + x = x$, (0 este element neutru pentru adunare)
4. $x + (-x) = (-x) + x = 0$, (orice număr real x are opus numărul $-x$).

Înmulțirea numerelor reale

Este operația algebrică care asociază oricărei perechi $(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ un unic număr real notat $x \cdot y$ sau xy , numit produsul lui x cu y .

Proprietăți:

Pentru oricare numere reale x, y, z au loc proprietățile:

1. $xy = yx$, (comutativitatea)
2. $(xy)z = x(yz)$, (asociativitatea)
3. $x \cdot 1 = 1 \cdot x = x$, (1 este element neutru pentru înmulțire)

b) $(\sqrt{3})^5 : (-\sqrt{3^3}) - 3 \cdot \sqrt{0, (3)} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^{-3}$;

c) $\left[\sqrt{6561} \cdot \frac{-3,4(1)}{-27,(9)} - \left(\frac{4}{3}\right)^{-2} \cdot 0,(4) \right] \cdot \left(\frac{-6}{\sqrt{7}}\right)^2 \cdot \frac{1}{10}$;

d) $\frac{1}{\sqrt{10^4}} - \sqrt{9,61} : (3,1)^{-1} + \sqrt{0,0576} \cdot (0,2)^{-2}$;

e) $[-1,2(5) + 0,1(4)] \cdot [12 - 1,1(5) - 1,8(4)]$.

□3. Să se efectueze:

a) $\frac{2}{3} + \frac{\left(1\frac{7}{18} \cdot \frac{8}{75} + \frac{15}{8} \cdot \frac{32}{45}\right) : 2\frac{2}{3}}{2\frac{4}{5} \left(\frac{20}{63} \cdot 2\frac{7}{10} - \frac{25}{28} : 1\frac{1}{14}\right)}$;

b) $0,1(2) \cdot \left[99 + \frac{\frac{3}{4} - 0,25}{\frac{1}{6} + \frac{1}{2}} : 0,75 - 3\frac{1}{4} : \left(0,225 + \frac{1}{10}\right) \right]$;

c) $\left[(5 + 2\sqrt{6})^4 + \frac{1}{(5 - 2\sqrt{6})^4} \right] \cdot \frac{(40 - 16\sqrt{6})^4}{1024}$;

d) $\frac{\left(-\frac{3}{7}\right) \cdot \frac{14}{11} : \frac{33}{484} - (-2^3) - \left[-\frac{1}{0,(6)}\right]^2 : 2\frac{1}{4}}{\left(\frac{13}{10} - 5,2\right) + [0,5(3) - 2,(3)] - \left(-7\frac{1}{2} + 5\frac{3}{4}\right) + 1,95}$.

□4. Să se arate că următoarele numere sunt inverse unul altuia:

$$x = \left[\left(\frac{7}{45} + \frac{11}{30} - \frac{5}{12} \right) : 1,0(5) - 0,05 \right] : \frac{1}{40},$$

$$y = \left\{ 0,8(3) + [0,1(6) - 0,(4) + 0,08(3)] : \frac{7}{3} \right\} \cdot \frac{7}{20} + \frac{19}{80}.$$

□5. Se dau numerele reale $a = 5 - 2\sqrt{6}$ și $b = 2\sqrt{6} + 5$. Să se arate că cele două numere sunt inverse unul altuia și că $\sqrt{a^2 + b^2} = \frac{b - a + 3\sqrt{ab + 5}}{\sqrt{3}}$.

□6. Se dau numerele reale:

$$A = \left| 2\frac{3}{10} - 15\frac{1}{5} \right| : (-0,86) \cdot 0,0(6) \text{ și } B = \frac{1,6(1) - 3,3(8) - 1,(2)}{6 : 6\frac{2}{3} - 6\frac{3}{5} \cdot 1\frac{3}{22} - \frac{2}{5}} - 1,(428571).$$

Să se calculeze:

a) $A - B$; $A + 7B$; $\frac{A^2 + B^2}{3A - B}$;

b) suma inverselor numerelor A și B ;

c) suma opuselor numerelor A și B .

□ 7. Dacă $\frac{a}{3} - \frac{b}{8} + \frac{c}{11} = 0,91$, să se calculeze valoarea expresiei:

$$E = \frac{c}{22} \cdot \frac{200}{91} + \frac{b}{8} \cdot \frac{100}{-91} - \left(-\frac{100}{91}\right) \cdot \frac{a}{3} - 1.$$

□ 8. Dacă $a^2 + b^2 - 2a - 4b + 5 = 0$, să se calculeze $a^{2005} + (b - a)^{2005}$.

□ 9. a) Dacă $4x^2 + 9y^2 = 256$ și $2x + 3y = 20$, să se calculeze xy , $2x - 3y$, x și y .

b) Dacă $3a - 5b = 8$ și $9a^2 + 25b^2 = 160$, să se calculeze ab , $3a + 5b$, a , b .

□ 10. Fie a și b numere reale cu proprietatea că $a + b = 10$ și $ab = 15$. Să se calculeze:

a) $a^2 + b^2$, $a^3 + b^3$, $a^4 + b^4$, $a^6 + b^6$;

b) $\frac{1}{a} + \frac{1}{b}$, $\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2}$, $\frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3}$, $\frac{1}{a^4} + \frac{1}{b^4}$, $\frac{1}{a^5} + \frac{1}{b^5}$.

□ 11. Să se determine numerele reale a și b , respectiv x și y dacă:

a) $2a^2 + 25b^2 + 5(2a + 5) - 10ab = 0$;

b) $5x^2 + 9y^2 - 6x(2 - y) + 9 = 0$.

□ 12. Să se verifice dacă raportul $r = \frac{24a - 9b}{14a - 12,9b}$ este pătratul unui număr

real știind că $\frac{2a}{7b} = 3 \cdot 10^{-1}$.

□ 13. Știind că $\frac{a}{b} = 2, (6)$, să se stabilească dacă raportul $r = \frac{7a + 2, (6)b}{5a - 13b}$ este cubul unui număr real.

□ 14. Să se stabilească valoarea de adevăr a următoarelor relații:

a) $a(b + c)(b + c - a) + b(a + c)(a + c - b) + c(a + b)(a + b - c) = 6abc$;

b) $[4ab - (a^2 + 1)(b^2 + 1)]^2 - (a^2 - 1)^2(b^2 - 1)^2 = 4(a - b)^2(1 - ab)^2$;

c) $(a + b + c)^3 = a^3 + b^3 + c^3 + 3(a + b)(b + c)(c + a) = a^3 + b^3 + c^3 - 3abc + 3(a + b + c)(ab + bc + ca)$;

d) $(a + b + c)^3 - (-a + b + c)^3 - (a - b + c)^3 - (a + b - c)^3 = 24abc$;

e) $\frac{1}{1 + a + 2a^2 + a^3 + a^4} + \frac{1}{a^4 - a^3 + 2a^2 - a + 1} \geq \frac{2}{a^4 + a^2 + 1}$;

$$f) \left(\frac{a+b}{1-ab} - \frac{a-b}{1+ab} \right) : \left(1 + \frac{a^2 - b^2}{1 - a^2 b^2} \right) = \frac{2b}{b^2 - 1};$$

$$g) \left[\left(\frac{a+1}{a-1} \right)^3 - 1 + 3 \left(\frac{a+1}{a-1} \right) - 3 \left(\frac{a+1}{a-1} \right)^2 \right] : \left[1 - \left(\frac{a-1}{a+1} \right)^3 + 3 \left(\frac{a-1}{a+1} \right) \left(\frac{a-1}{a+1} - 1 \right) \right] = \left(\frac{a+1}{a-1} \right)^3;$$

$$h) \frac{a+2}{a-2} : \left(\frac{6a}{a^3-8} + \frac{2a}{a^2+2a+4} + \frac{1}{2-a} \right) - \frac{4a+4}{a-2} \leq a.$$

□ 15. Să se efectueze operațiile cu puteri cu exponent întreg:

$$a) 4^2 \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^{15} \cdot \left(\frac{1}{8} \right)^{\sqrt{81}} \cdot 16^5;$$

$$b) \frac{12^{-4}}{(4^2)^3} \cdot \frac{(2^3)^8}{6^3} \cdot (1,5)^5;$$

$$c) \left[3 \cdot 5^2 - 3(4 + 3^2 - 1^5) \right]^3 \cdot (4 \cdot 2^3 - 8 \cdot 2^2)^4 : 15^{2^0};$$

$$d) 5^{18} \cdot 5^{-6} + 6^{203} \cdot 36^{-100} - 4 \cdot (2^2)^5 : \left\{ 5^4 \cdot (5^3)^2 \cdot 25 + (6^{50})^2 \cdot [(3 \cdot 2)^{33}]^{-3} \cdot (2 \cdot 3)^2 - 2^9 \cdot 8 \right\};$$

$$e) \left(-\frac{4}{5} \right)^{-2} \cdot \left[\left(-\frac{5}{6} \right)^3 \right]^{15} : \frac{125^3}{24^3} : \left[\left(\frac{36}{25} \right)^{10} \right]^{-2} - \left(\frac{25}{48} \right)^2 : \left(-\frac{5}{4} \right)^{-2} : \left(-\frac{15}{32} \right)^3 \cdot \frac{(-5)^{-2} \cdot [(-2)^2]^{-2}}{(-3)^{-3}}.$$

□ 16. Să se efectueze:

$$a) \frac{a^{-2} - 9b^{-2}}{a^{-2} - b^{-2}} \cdot \frac{a^{-1} - b^{-1}}{3b^{-1} + a^{-1}};$$

$$b) \frac{a^{-3} + b^{-3}}{a^{-1} - b^{-1}} \cdot \frac{a - b}{a^{-2} - a^{-1}b^{-1} + b^{-2}};$$

$$c) \left[a - (2 - a)^{-1} \right]^{-1} : \left[\frac{a(a-2) + a^0}{a^0 - (a - a^0)} \right]^{-1};$$

$$d) \left[\left(a^2 - \frac{1}{b^2} \right)^a \cdot \left(b + \frac{1}{a} \right)^{b-a} \right] : \left[\left(b^2 - \frac{1}{a^2} \right)^b \cdot \left(a - \frac{1}{b} \right)^{a-b} \right].$$

□ 17. Să se scrie sub formă mai simplă expresiile:

$$\text{a) } \left[\frac{(2a^{-1}x^{-n})^2}{by^{-1}} \right]^{-2} \cdot \left[\frac{a^2x^n}{4(b^{-1}y^2)^2} \right]^{-2};$$

$$\text{b) } a^3(a^n)^n \cdot \left(\frac{a}{a^n} \right)^{-n} - \frac{a^{7n} \cdot (a^4)^n}{a^5} - \frac{1}{a^{n+1}} \cdot (a^{n^2+4} - a^{6n}) \cdot (a^{6n-4} + a^{n^2}).$$

□ 18. a) Să se scrie sub formă mai simplă expresia:

$$(a+b)(a^2+b^2)(a^4+b^4)(a^8+b^8)\dots(a^{2^n}+b^{2^n}).$$

b) Fie $A = \left(1 + \frac{1}{a}\right)\left(1 + \frac{1}{a^2}\right)\left(1 + \frac{1}{a^4}\right)\dots\left(1 + \frac{1}{a^{2^n}}\right)$. Pentru $a=2$, să se arate

că $A < 2$.

□ 19. Care sunt valorile posibile ale expresiilor:

$$\text{a) } E_1 = (-1)^{k+1} \left(-\frac{2}{3}\right) - (-1)^{k+1} \cdot \frac{1}{3} + (-1)^{k+2}, k \in \mathbb{N};$$

$$\text{b) } E_2 = -\frac{2}{5}(-1)^{n^2+n} + \frac{1}{2}(-1)^{n+2} + \frac{(-1)^{2m+3}}{10}, m, n \in \mathbb{N};$$

$$\text{c) } E_3 = -\frac{3}{4}(-1)^{m+5} - \left(\frac{2}{3}\right)^{-2}(-1)^{n+2} - \frac{7}{2}(-1)^{2p+3} + \frac{1}{2} \cdot (-1)^{q^2+q+5}, m, n, p, q \in \mathbb{N}?$$

□ 20. Care este valoarea maximă a expresiei:

$$E = \frac{5}{2}(-1)^{2m+n+1} - \left(-\frac{2}{5}\right)(-1)^{m+2n} - \frac{3}{4}(-1)^{n+1} - 3\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{6}\right) \cdot (-1)^{m+1}, m, n \in \mathbb{N}?$$

□ 21. Dacă $2a(a-5) + 2b(b-1) + 13 = 0$ să se calculeze:

$$(a-1)^{2005} + (a-8b)^{2005}.$$

□ 22. Să se calculeze folosind operațiile cu radicali:

$$\text{a) } (\sqrt{8} + \sqrt{18} + \sqrt{32} - \sqrt{200}) - \left(\sqrt{(1-\sqrt{3})^2} + \sqrt{4+2\sqrt{3}} + \sqrt{27} \right);$$

$$\text{b) } (\sqrt{75} + \sqrt{21} + \sqrt{1}) \cdot (1 + \sqrt{12});$$

$$\text{c) } (2\sqrt{8} + 3\sqrt{5} - 7\sqrt{2})(\sqrt{72} - 5\sqrt{20} - 2\sqrt{2});$$

$$\text{d) } \sqrt{2} + \sqrt{2^2} + \sqrt{2^3} + \dots + \sqrt{2^{2005}}.$$

□ 23. Să se determine media aritmetică, media geometrică și media armonică a numerelor a și b , știind că:

$$\text{a) } a = \sqrt{98} + \sqrt{32} - \sqrt{50}, b = \sqrt{162} + \sqrt{18} - \sqrt{72};$$

$$\text{b) } a = 3\sqrt{128} + \sqrt{200} - 2\sqrt{242}, b = \sqrt{32} - \sqrt{288} + 2\sqrt{450};$$

$$c) a = \frac{\sqrt{16^2 + 12^2} + \sqrt{16^2 - 12^2} - \sqrt{16 - 12}}{18 + 2\sqrt{28}}$$

$$b = \left[\frac{1}{48} : \sqrt{\frac{25}{256}} + \left(-\frac{1}{\sqrt{3}} \right)^2 \cdot \sqrt{20,25 - 1} \right] : \sqrt{0,32(1)};$$

$$d) a = \sqrt{\sqrt{2} \cdot \sqrt{3} - \sqrt{7 - 2\sqrt{6}}} + 2\sqrt{5} + 5, b = \sqrt{3 + 2\sqrt{2}} - \sqrt{\sqrt{4} + 5} - 2\sqrt{5}.$$

□ 24. Să se determine valoarea de adevăr a propozițiilor:

$$p_1 : \sqrt{5n + 2} \in \mathbb{N}, \forall n \in \mathbb{N};$$

$$p_2 : \sqrt{2 + 2 \cdot 3^n + 9^n} \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}, \forall n \in \mathbb{N};$$

$$p_3 : \sqrt{4 - \sqrt{15}} \cdot (4 + \sqrt{15})(\sqrt{10} - \sqrt{6}) \in \mathbb{N};$$

$$p_4 : (\sqrt{5} - 2)^{-1} \cdot \frac{5 - 2\sqrt{5}}{\sqrt{5}} - \left[(\sqrt{4 + \sqrt{7}})^{-1} - (\sqrt{4 - \sqrt{7}})^{-1} \right]^2 \in \mathbb{Q} \setminus \mathbb{Z}.$$

□ 25. Să se arate că expresia $\left[\sqrt{2 + \sqrt{3}} + \sqrt{(2 + \sqrt{3})^{-1}} \right]^2 + \left[\sqrt{7 + 4\sqrt{3}} - \sqrt{(7 + 4\sqrt{3})^{-1}} \right]^2$ nu este număr irațional.

□ 26. Dacă x este partea întregă a numărului $-24,71$ și $x - 8y = 7$, să se calculeze $\sqrt{(x - 7)^2 - 15y^2} + \sqrt{(x + 25)^2 - 15(y^3 + 64)}$.

□ 27. Să se arate că următoarea expresie nu depinde de x :

$$E(x) = x\sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{16 - x^2} + 8}{\sqrt{\sqrt{16 - x^2} + 4}} - \sqrt{(x + 4)^3} + \sqrt{(4 - x)^3}, x \in [-4, 4].$$

□ 28. Să se arate că dacă $x \in [-1, 1]$, $y \in [-3, 4]$, atunci expresia

$\sqrt{(x + y - 5)^2} + \sqrt{(2x + y + 5)^2} - \sqrt{(x - y - 4)^2} + \sqrt{(2x - y - 5)^2}$ nu depinde de x și y .

□ 29. Să se scrie ca sumă algebrică de doi radicali simpli: $\sqrt{5 + 2\sqrt{6}}$; $\sqrt{5 - \sqrt{21}}$; $\sqrt{17 + 12\sqrt{2}}$; $\sqrt{5 - \sqrt{24}}$; $\sqrt{3 + 2x\sqrt{3 - x^2}}$, $x \in [0, \sqrt{3}]$; $\sqrt{8a - 2\sqrt{16a^2 - 9}}$, $a > \frac{3}{4}$.

□ 30. Să se arate că numerele A , B , C sunt raționale dacă:

$$A = \sqrt{13 - 30\sqrt{2 - \sqrt{9 - 4\sqrt{2}}}} + \sqrt{13 + 30\sqrt{2 + \sqrt{9 + 4\sqrt{2}}}};$$

$$B = \sqrt{26 + 6\sqrt{13 - 4\sqrt{8 + 2\sqrt{6} - \sqrt{20}}}} + \sqrt{26 - 6\sqrt{13 + 4\sqrt{8 - 2\sqrt{6} + \sqrt{20}}}};$$

$$C = \sqrt{25 + 4\sqrt{8 - 2\sqrt{6} + 2\sqrt{5}}} - \sqrt{25 - 4\sqrt{8 + 2\sqrt{6} - 2\sqrt{5}}}.$$

□ 31. Să se arate că $\frac{2a-b}{2b+a} \in \mathbb{Q}$ știind că:

$$a = \sqrt{3 - \sqrt{5}} + \sqrt{9 - 4\sqrt{5}} \quad \text{și} \quad b = \sqrt{\sqrt{7} - 1} - \sqrt{11 - 4\sqrt{7}}.$$

□ 32. Se consideră numerele $a = \sqrt{28 - 16\sqrt{3}}$ și $b = \sqrt{3 + \sqrt{3}} - \sqrt{13 + \sqrt{48}}$.

$$\text{Să se arate că } \left(\frac{b^2 - a}{a + \sqrt{8b}} - \frac{\sqrt{3}}{2} \right) \in \mathbb{Q}.$$

□ 33. Să se arate că dacă $a = \sqrt{4 + \sqrt{11}} + \sqrt{23 - 2\sqrt{132}}$ și $b = \sqrt{\sqrt{97 + 56\sqrt{3}}}$, atunci $\frac{b^2 - 4a}{b - a} \in \mathbb{N}$.

□ 34. Dacă $a = \sqrt{8 - 2\sqrt{15}} - \sqrt{8 + 2\sqrt{15}}$, să se calculeze $(a + 2\sqrt{3})^{2004}$.

□ 35. Dacă $n = \sqrt{5 + \sqrt{24}} - \sqrt{8} - \sqrt{5 - \sqrt{24}}$, să se calculeze n^{2004} .

□ 36. Dacă $\frac{3a-4b}{a+2b} = \sqrt{\frac{6,4(4) - 0,2(7) + 2,8(3)}{2,6(6) + 4,(4)}}$, să se calculeze 27% din numărul $\frac{20a}{b}$.

□ 37. Să se raționalizeze numitorii fracțiilor:

a) $\frac{2}{\sqrt{5}}$;

b) $\frac{1}{\sqrt{4 - \sqrt{7}}}$;

c) $\frac{1}{\sqrt{5} + \sqrt{3}}$;

d) $\frac{1}{2\sqrt{3} - \sqrt{10}}$;

e) $\frac{1}{6\sqrt{2} - 9}$;

f) $\frac{1}{\sqrt{2} + \sqrt{3} - 1}$;

g) $\frac{1}{\sqrt{2} - \sqrt{3} + \sqrt{5}}$;

h) $\frac{1}{2 - \sqrt{2} + \sqrt{3} - \sqrt{6}}$;

i) $\frac{1}{\sqrt{5} - \sqrt{3} - \sqrt{2} + 1}$.

□ 38. Să se scrie sub formă mai simplă expresiile:

a) $\frac{\sqrt{15} + \sqrt{12} + \sqrt{5} + 2}{\sqrt{15} - \sqrt{12} + \sqrt{5} - 2}$;

b) $\frac{\sqrt{3} + \sqrt{2} - \sqrt{6} - 2}{2 + \sqrt{3} - \sqrt{2} - \sqrt{6}}$;

c) $\frac{\sqrt{3} + \sqrt{5} + \sqrt{4} + \sqrt{7}}{\sqrt{14} + \sqrt{10} + \sqrt{8}}$;

d) $\frac{\sqrt{3 + 2\sqrt{2}} + \sqrt{3 - 2\sqrt{2}}}{\sqrt{3 + 2\sqrt{2}} - \sqrt{3 - 2\sqrt{2}}}$.

□ 39. Să se scrie sub formă mai simplă expresiile:

a) $\frac{4x(x + \sqrt{x^2 - 1})^2}{(x + \sqrt{x^2 - 1})^4 - 1}$, $x \in \mathbb{R} \setminus [-1, 1]$;

$$b) \left(\frac{\sqrt{x+1}}{2} + \frac{1}{2\sqrt{x+1}} \right)^2 \cdot \left(\frac{\sqrt{x+1}-1}{\sqrt{x+1}+1} - \frac{\sqrt{x+1}+1}{\sqrt{x+1}-1} \right) \cdot \frac{\sqrt{x+1}}{x}, \quad x \neq 0, x \geq -1;$$

$$c) \frac{a\sqrt{2} + \sqrt{2ab} + \sqrt{3ab} + b\sqrt{3} - \sqrt{b} - \sqrt{a}}{\sqrt{2a} + \sqrt{3b} - 1};$$

$$d) \frac{a\sqrt{3} - \sqrt{3ab} + \sqrt{2ab} - b\sqrt{2} + \sqrt{a} - \sqrt{b}}{1 + \sqrt{2b} + \sqrt{3a}};$$

$$e) \frac{2x + 2\sqrt{6xy} - 5\sqrt{2x} + 3y - 5\sqrt{3y}}{\sqrt{2x} - 5 + \sqrt{3y}}.$$

□ 40. Să se calculeze sumele:

$$a) S_1 = 1 + \frac{1}{1+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n-1}+\sqrt{n}};$$

$$b) S_2 = \frac{1}{\sqrt{2}+2\sqrt{1}} + \frac{1}{2\sqrt{3}+3\sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{n\sqrt{n+1}+(n+1)\sqrt{n}}.$$

□ 41. Să se rezolve ecuația $\frac{1}{1+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n-1}+\sqrt{n}} = 20, n \in \mathbf{N}^*$.

□ 42. a) Să se arate că are loc egalitatea $\frac{\sqrt{n+1}-\sqrt{n}+k}{k(\sqrt{n+1}+\sqrt{n})+1} = \frac{1}{\sqrt{n+1}+\sqrt{n}},$

oricare ar fi $n \in \mathbf{N}$ și $k \in \mathbb{R} \setminus \{\sqrt{n}-\sqrt{n+1}\}.$

b) Să se calculeze suma:

$$S = \frac{\sqrt{n+1}-\sqrt{n}+1}{\sqrt{n+1}+\sqrt{n}+1} + \frac{\sqrt{n}-\sqrt{n-1}+2}{2(\sqrt{n}+\sqrt{n-1})+1} + \frac{\sqrt{n-1}-\sqrt{n-2}+3}{3(\sqrt{n-1}+\sqrt{n-2})+1} + \dots + \frac{\sqrt{2}-1+n}{n(\sqrt{2}+1)+1}.$$

□ 43. Să se determine mulțimile:

$$A = \left\{ x \in \mathbf{Z} \mid \sqrt{\frac{4x-5}{x+1}} \in \mathbf{N} \right\}; \quad D = \left\{ x \in \mathbb{R} \mid x = \sqrt{\frac{9}{4-n}}, n \in \mathbf{N} \right\} \cap \mathbb{Q};$$

$$B = \left\{ x \in \mathbb{Q} \mid x = \sqrt{\frac{5-n}{9}}, n \in \mathbf{N} \right\}; \quad E = \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q} \cap \left\{ x \in \mathbb{R} \mid x = \sqrt{\frac{16-3n}{4}}, n \in \mathbf{N} \right\}.$$

$$C = \left\{ n \in \mathbf{N} \mid \sqrt{\frac{2n+1}{n-3}} \in \mathbf{N} \right\};$$

□ 44. Să se determine $x \in \mathbf{Z}$ astfel încât numărul

$$\frac{\sqrt{5-2\sqrt{6}} + \sqrt{18+8\sqrt{2}} + \sqrt{28-10\sqrt{3}}}{x-2} \in \mathbf{Z}.$$

Testul nr. 1

(*timp de lucru 40 de minute*)

- 1. Determinați media aritmetică, media geometrică și media armonică a numerelor:

$$A = \frac{\sqrt{7} - 1}{(\sqrt{7} + 1)(8 - 2\sqrt{7})} \cdot \left(\frac{\sqrt{5} + \sqrt{2}}{\sqrt{5} - \sqrt{2}} + \frac{\sqrt{5} - \sqrt{2}}{\sqrt{5} + \sqrt{2}} \right);$$

$$B = \frac{\sqrt{16^2 + 12^2} + \sqrt{16^2 - 12^2} - \sqrt{16 - 12}}{18 + 2\sqrt{28}}. \quad (3 \text{ p.})$$

- 2. Să se demonstreze că oricare ar fi $x \in \mathbb{R}$, numărul:

$$(2x^2 - 3\sqrt{2}x + 1)(2x^2 + 9 - \sqrt{18}x) + 16 \text{ este pătrat perfect.} \quad (2 \text{ p.})$$

- 3. Să se simplifice fracția $\frac{(4x^2 + x - 1)(4x^2 + x - 5) + 4}{(4x^2 + x - 1)(4x^2 + x) - 6}$. (2 p.)

- 4. Să se determine mulțimea $A = \left\{ x \in \mathbb{Z} \mid \sqrt{\frac{4x+7}{x+4}} \in \mathbb{N} \right\}$. (2 p.)

Testul nr. 2

(*timp de lucru 40 de minute*)

- 1. Fie numerele $a = \frac{\sqrt{8} + 3}{2}$ și $b = \frac{3\sqrt{2} - 4}{2\sqrt{2}}$. Să se arate că:

a) media aritmetică, media armonică și media geometrică a numerelor a și b nu sunt numere iraționale; (1,5 p.)

b) media ponderată, cu ponderile 3 și 5, a numerelor a și b este număr irațional. (1,5 p.)

- 2. Să se determine mulțimea $A = \left\{ x \in \mathbb{Z} \mid \sqrt{x^2 + 8x + 20} \in \mathbb{N} \right\}$. (2 p.)

- 3. Fie $a = \sqrt{3 - \sqrt{8}}$ și $b = \sqrt{6 - \sqrt{32}}$.

Calculați $a^{10} + a^9 \cdot b + a^8 \cdot b + \dots + a^2 b - 2b + 1$. (3 p.)

- 4. Fie x, y, z numere reale strict pozitive. Dacă $\frac{x^2}{y^2} + \frac{y^2}{z^2} + \frac{z^2}{x^2} = \frac{x}{z} + \frac{y}{x} + \frac{z}{y}$, să

se arate că $x = y = z$. (1 p.)

1.2. ORDONAREA NUMERELOR REALE

□ 45. Dacă a și b sunt numere reale pozitive, să se arate că:

$$\frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}} \leq \sqrt{ab} \leq \sqrt{\frac{a^2 + b^2}{2}}.$$

□ 46. Dacă a, b, c sunt numere reale pozitive, să se demonstreze inegalitatea:

$$\frac{ab}{a+b} + \frac{bc}{b+c} + \frac{ca}{c+a} \leq \frac{a+b+c}{2}.$$

□ 47. Dacă a, b, c sunt numere reale pozitive, să se demonstreze că:

a) $(a+b)(b+c)(c+a) \geq 8abc$;

b) $a(b^2 + c^2) + b(a^2 + c^2) + c(a^2 + b^2) \geq 6abc$;

c) $2(a^3 + b^3 + c^3) \geq (a+b)ab + (b+c)bc + (a+c)ac$;

d) $a^2 + b^2 + c^2 - ab - ac - bc \geq 0$;

e) $(a+b+c)^2 \geq 3(ab+ac+bc)$;

f) $a^3 + b^3 + c^3 \geq 3abc$;

g) $a^4 + b^4 + 10a^2b^2 \geq 8a^3b + 8ab^3 - 8a^2b^2$;

h) $8ab(1-ab) \leq (1+a^2)(1+b^2)$;

i) $(a+b)^4 \leq 8(a^4 + b^4)$;

j) $a^3 + b^3 + 27 \geq 9ab$.

□ 48. Dacă a, b, c sunt numere reale pozitive, să se arate că:

a) $\frac{b+c}{a} + \frac{a+c}{b} + \frac{a+b}{c} \geq 6$;

b) $\frac{a^3}{b} + \frac{b^3}{c} + \frac{c^3}{a} \geq \frac{1}{3}(a+b+c)^2$;

c) dacă $a^2 + b^2 + c^2 = 1$, atunci $-\frac{1}{2} \leq ab + ac + bc \leq 1$.

□ 49. Dacă $x_1, x_2, \dots, x_n$ sunt numere reale pozitive cu suma egală cu 1, să se arate că:

a) $\sqrt{x_1(x_2 + x_3 + \dots + x_n)} + \sqrt{x_2(x_1 + x_3 + \dots + x_n)} + \dots +$
 $+ \sqrt{x_n(x_1 + x_2 + \dots + x_{n-1})} \leq \frac{n}{2}.$

b) $\frac{x_1x_2}{x_1 + x_2} + \frac{x_2x_3}{x_2 + x_3} + \dots + \frac{x_nx_1}{x_n + x_1} < \frac{1}{2}.$

$$c) \sqrt{\frac{x_2 + x_3 + \dots + x_n}{x_1}} + \sqrt{\frac{x_1 + x_3 + \dots + x_n}{x_2}} + \dots + \sqrt{\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_{n-1}}{x_n}} < \frac{1}{2} \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} \right).$$

□ 50. Dacă $a_1, a_2, \dots, a_n$ sunt numere reale pozitive, să se arate că:

$$\sqrt{a_1 a_2} + \sqrt{a_1 a_3} + \dots + \sqrt{a_1 a_n} + \sqrt{a_2 a_3} + \dots + \sqrt{a_{n-1} a_n} \leq \frac{n-1}{2} (a_1 + a_2 + \dots + a_n).$$

□ 51. Să se demonstreze că dacă a, b, c sunt lungimile laturilor triunghiului ABC, atunci:

a) $b(a^2 + c^2) + c(a^2 + b^2) + a(b^2 + c^2) > a^3 + b^3 + c^3$;

b) $a^2 < 2(b^2 + c^2)$;

c) $m(\hat{A}) = 90^\circ$ dacă și numai dacă $\sqrt{2(a+b)} = \sqrt{a+c} + \sqrt{a-c}$.

□ 52. Să se demonstreze că:

$$\sqrt{a^2 + b^2} + \sqrt{b^2 + c^2} + \sqrt{a^2 + c^2} \geq \sqrt{2}(a + b + c), \text{ oricare ar fi } a, b, c > 0.$$

□ 53. Să se demonstreze că oricare ar fi $a \geq 1$ are loc inegalitatea:

$$\frac{1}{\sqrt{a}} > 2\sqrt{a+1} - 2\sqrt{a}.$$

□ 54. Fie a, b, c numere reale pozitive. Să se arate că:

a) dacă $a + b + c = 1$, atunci $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \geq 9$;

b) dacă $a + b + c = 1$, atunci $ab + bc + ca \leq \frac{1}{3}$ și $abc \leq \frac{1}{27}$;

c) dacă $abc = 1$, atunci $a + b + c \geq 3$.

□ 55. Să se demonstreze că:

a) $\sqrt{25x^2 - 20x + 20} + \sqrt{y^2 - 6\sqrt{2}y + 19} > 5, \forall x, y \in \mathbb{R}$;

b) $\sqrt{4x^2 + 8x + 85} + \sqrt{5x^2 + 10x + 69} + \sqrt{6x^2 + 12x + 55} \geq 18, \forall x \in \mathbb{R}$;

c) $\sqrt{x^2 + 4x + 31} + \sqrt{4y^4 + 8y^2 + 29} + \sqrt{9z^2 + 12z + 53} > 15, \forall x, y, z \in \mathbb{R}$.

□ 56. Fie x, y, z numere reale pozitive astfel încât $x + y + z = xyz$. Să se arate că $36 \leq 4(xy + yz + zx) \leq 4xy + x^2y^2z^2$.

□ 57. Să se demonstreze că:

$$\sqrt{x(y+z)} + \sqrt{y(x+z)} + \sqrt{z(x+y)} \leq \sqrt{2}(x+y+z), \forall x, y, z \in (0, +\infty).$$

- 58. Dacă x, y, z sunt numere reale pozitive, să se arate că:
 $x(y+1) + y(z+1) + z(x+1) \geq 6\sqrt{xyz}$.
- 59. Dacă x este număr real pozitiv, să se demonstreze că:
 a) $\sqrt{x} \leq \frac{1+x}{2}$;   b) $\sqrt{\frac{1-x}{x}} \leq \frac{1}{2x}$.
- 60. Dacă a, b, c sunt numere reale astfel încât $a + b + c = 1$, atunci:
 $\sqrt{3a+1} + \sqrt{3b+2} + \sqrt{3c+3} \leq 6$.
- 61. Dacă a, b, c, d sunt numere pozitive astfel încât $a + b + c + d = 1$, să se arate că $\sqrt{8a+1} + \sqrt{8b+1} + \sqrt{8c+1} + \sqrt{8d+1} < 8$.
- 62. Să se arate că:
 a) $\frac{\sqrt{2}}{3} + \frac{\sqrt{6}}{5} + \frac{\sqrt{12}}{7} + \frac{\sqrt{20}}{9} + \frac{\sqrt{30}}{11} + \frac{\sqrt{42}}{13} < 3$;
 b) $\frac{\sqrt{6}}{5} + \frac{\sqrt{20}}{9} + \frac{\sqrt{42}}{13} + \dots + \frac{\sqrt{2n(2n+1)}}{4n+1} < \frac{n}{2}$, $n \in \mathbb{N}^*$.
- 63. Se consideră numerele pozitive $a_1, a_2, \dots, a_n$ cu produsul egal cu 1. Să se demonstreze că: $(1+a_1)(1+a_2)\dots(1+a_n) \geq 2^n$.
- 64. Se consideră numerele reale pozitive a și b . Să se demonstreze inegalitatea: $\left(1 + \frac{a}{b}\right)^n + \left(1 + \frac{b}{a}\right)^n \geq 2^{n+1}$, $n \in \mathbb{N}$.
- 65. Să se demonstreze că pentru $\forall a \in \mathbb{Q}$ are loc relația: $\frac{a^2+2}{\sqrt{a^2+1}} \geq 2$.
- 66. Fie $x, y, z, t \in (0, +\infty)$.
 Să se arate că $\frac{x}{x+z+t} + \frac{y}{x+y+t} + \frac{z}{x+y+z} + \frac{t}{y+z+t}$ nu este număr natural.
- 67. Să se compare numerele reale a, b, c știind că $a=2$, $b=3x-1$, $c=5-x$, iar $x \in \mathbb{R}$.
- 68. Să se determine numerele $x, y, z \in \mathbb{N}^*$ știind că este verificată inegalitatea $xyz + x + y + z \leq xy + xz + yz + 1$.
- 69. Fie a, b, c lungimile laturilor triunghiului ABC care verifică relația:
 $\sqrt{a^2 - 12a + 40} + \sqrt{b^2 - 6\sqrt{3}b + 28} + \sqrt{c^2 - 6c + 25} \leq 7$. Să se determine lungimile laturilor triunghiului și măsurile unghiurilor acestuia.